

Цікаві факти про книги

Історія виникнення книги бере свій початок з тих часів, коли створивши писемність, людство починає шукати способи матеріалізувати свої думки, передати наступним поколінням накопичені століттями знання та досвід.

До винайдення Йоганом Гутенбергом (1400-1468) книгодрукування, книжки були рукописні, наприклад книга-сувій із текстом “Іліади” Гомера довжиною близько... 150 метрів.

У бібліотеці індійського міста Адьяр зберігаються сотні книжок, що писалися на аркушах, виготовлених з пальмового листа. Сторінки таких книжок прикрашали золотом, дорогоцінним камінням.

Серед старовинних монгольських і тибетських книг є справжні манускрипти, тексти яких писалися сумішшю золота, срібла, коралів, перлів, бірюзи, глазури, перламутру, сталі та міді. Є тут також книжки з текстами, вишитими по шовку та сап’яну різнокольоровими нитками... без жодного вузлика.

Ще одна унікальна книжка, сторінки якої зроблені із срібла, а букви “написані” золотом. На виготовлення такого ювелірного шедевру було витрачено більш ніж 50 кілограмів золота та близько 600 кілограмів срібла.

У наші часи з’явилася “металева книга”. Виготовив її коваль Костов з болгарського міста Враца. Книга, 22 сторінки якої зроблені із... заліза, важить близько 4 кілограмів, хоча розміри її звичні – 18 на 22 сантиметри.

Серед книжок зустрічаються справжні велетні. Так, одним з найтовщих романів, напевно, слід вважати “Кларису” – роман англійського письменника Семюела Річардсона. Він містить 984 870 слів, майже на 200 тисяч слів більше, ніж у Біблії. Роман побачив світ у середині XVIII століття.

Але пальма першості у створенні подібного роману належить японському письменникові XIX століття. Автор працював над ним 40 років. Роман складається із 100 томів по тисячі сторінок у кожному, вага одного примірника 60 кілограмів. У романі налічується майже 32 мільйони слів.

Не менш цікаве і “Диявольське Євангеліє”, яке зберігається у королівській бібліотеці в Стокгольмі. Його обкладинка зроблена з дубових дощок товщиною 4 сантиметри, а прикрашають книгу масивні заціпки з кованого заліза. На виготовлення пергаментних сторінок пішло понад 100 козячих шкір.

З виданням “Історії Південної півкулі”, що було видруковано у США, можливо знайомитися лише за допомогою... спеціального двигуна, адже важить вона 225 кілограмів, в розгорнутому вигляді її ширина дорівнює 2 метри 70 сантиметрів, а висота – 2 метри.

А ось мода на так звані мініатюрні книжки виникла наприкінці XVIII століття, завдяки примхам Марії-Антуанетти, яка забажала носити улюблені книжки... в рукавичці. Однак ще задовго до цього робилися спроби виготовлення таких оригінальних видань. Прародителькою їх можна вважати старовинну рукописну мініатюрну книгу, яка зберігається в Єрванському книгосховищі Матенадаран. Її вага лише – 19 грамів.

Найменша книжка видана у 1896 році в італійському місті Падуя, її розмір 16 мм x 11 мм, що дорівнює приблизно розміру нігтя на великому пальці руки. У цій книзі надрукований лист Галілео Галілея.

Одна з найбільших бібліотек світу – Національна бібліотека конгресу США. Заснована вона у 1800 році. Її книжковий фонд налічує 40 мільйонів примірників.

Найбільша бібліотека в Україні – Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського. Заснована вона у 1714 році.

Найперший у світі буквар з’явився в Англії у 1491 році. Написаний він був латинською мовою.

На стінах храму у Фівах висічений древній літопис. Стіни храму є своєрідною книгою, найбільшою у світі за своїми розмірами, оскільки кам’яні “сторінки” її сягають сорока метрів завширшки.

Цікаві факти історії бібліотек

Перші бібліотеки були складами в буквальному значенні цього слова. Найдревнішу, вік якої 5000 років, археологи знайшли на території колишньої Месопотамії (сучасний Ірак). Вона являла собою склад з 30000 глиняних табличок, що містили в основному укази і закони.

Бібліотеки древніх єгиптян були призначені тільки для царів і жреців.

Саме римляни придумали публічну бібліотеку, хоча й у трохи дивній формі. Будь-хто міг почитати книгу в... лазні – там була спеціальна кімната, де книги не піддавалися впливу води і пари. Лазні в Древньому Римі будувалися всюди, виходить, і з бібліотеками не було проблем.

Перша у світі публічна бібліотека – загальнодоступна установа, що утримується за рахунок податків, – була відкрита в американському Бостоні в 1854 році. У заяві мерії міста було сказано: “Майбутнє демократії залежить від освіченості громадян. Освіченість громадян залежить від розвитку публічних бібліотек. Кожен громадянин має право на приналежні суспільству джерела інформації”. Це була так звана американська мрія в її оригінальній версії: кожен може домогтися успіху, якщо буде мати необхідні знання.

Американський магнат сталеливарної промисловості Ендрю Карнегі ввійшов в історію аж ніяк не завдяки своєму величезному багатству, що він заробив законними і незаконними методами і яке на той час поступалося тільки рокфеллерівському. Ні, Ендрю Карнегі залишився в історії як дійсний фанат бібліотечної справи. Він вірив у велике майбутнє англomовних народів і думав, що воно прямо залежить від вільного поширення знань. Засобом для цього він бачив публічні бібліотеки. Під кінець життя містер Карнегі витратив біля двох третин свого багатства на їхній розвиток: побудував і оснастив 3000 бібліотек в англomовних країнах, з яких 1800 – у США.

Американський бібліотекар Мелвіл Дьюї був помішаний на ефективності бібліотечної справи і наприкінці XIX – початку XX століть одноосібно придумав усе те, без чого неможлива

сучасна бібліотека: каталоги, відповідне розташування книг у книгосховищі, нумерацію, що полегшує пошук... Дьюї першим висловив очевидну нині думку: бібліотеки повинні бути відкриті допізна, щоб люди могли приходити в них після закінчення робочого дня. Він же розробив систему видачі книг додому і штрафів за їхнє несвоєчасне повернення.

Американці і сьогодні є лідерами у бібліотечній справі: питання “Як пройти в бібліотеку?” стає неактуальним завдяки Інтернету. Найбільші бібліотеки США зараз переводять усі свої зібрання в електронний вигляд. Незабаром буде створена єдина віртуальна бібліотека, де кожний зможе знайти будь-яку книгу, коли-небудь написану на Землі.

Зі смутком приходиться визнати, що бібліотека належить до тих об'єктів, які людина знищує з особливою завзятістю. Що там темне середньовіччя – достатньо згадати недавню історію. Німецькі нацисти влаштовували величезні багаття з книг. Китайські комуністи спочатку спалили книжкові збори монастирів Тибету, а потім ввійшли в смак і спалили свої бібліотеки – у них це називалося “культурною революцією”. У 1992 році, під час громадянської війни в Югославії, сербські солдати підпалили боснійську бібліотеку в Сараєво, а потім убили пожежних, що спробували погасити полум'я. Афганські талиби спалили 50 000 найменувань книг. Навіть у США, де “бібліотека – опора демократії”, є маса громадських організацій, що виступають за вилучення з бібліотек тієї чи іншої книги – наприклад, “Гаррі Поттера”.

Як не дивно, але найбільшої шкода бібліотекам міг заподіяти письменник, а саме Максим Горький. Він задумав зібрати колектив авторів і переписати усю світову літературу – від Гомера до Олександра Дюма – у комуністичному дусі, а оригінальні добутки викинути з бібліотек. Однак Горький помер, і для радянських читачів Д'Артаньян залишився веселим авантюристом, а не, скажімо, борцем за права французьких трудящих.

Книга рекордів Гіннесу 2011

4 травня 1951 року сер Х'ю Бивер, керуючий директор пивоварної компанії "Guinness" відправився на полювання в Норт Слоб, графства Уексфорд, Ірландія. У них з друзями зав'язалася суперечка з приводу того, який птах найшвидший в Європі, проте він зрозумів, що в книгах немає такої інформації. Тоді він вирішив, що було б непогано мати книгу рекордів, в якій можна було б знайти відповіді на подібні питання.

Перше видання Книги рекордів Гіннеса на 197 сторінках було опубліковане 27 серпня 1955 року, і вже до Різдва стало справжнім книжковим бестселером у Великобританії. З моменту виходу першого видання було продано більше 400 мільйонів копій. Остання частина – "Книга рекордів Гіннеса 2011".

Нові учасники, які увійшли до книги рекордів Гіннесу 2011:

Beer Barrel Saloon – прославився самою довшою барною стійкою у світі, довжина якої 123,7 м .

Віктор Гомес – людина у якого 98% тіла покрито темним волоссям.

Султан Відсталий – найвища людина у світі, його зріст 246,5 см.

Найдовший пітон у світі, якого звать Пухнастик, його довжина 7,3 метра.

Девід Адамович кинув за одну хвилину, навколо своєї партнерки, 102 ножі.

Ендрю Дав - за 3 хвилини носом надув 23 кульки.

Корова, якої зріст всього 83 сантиметри.

Найбільше ложок – 17, вдалося начепити на себе Аарону Кессі (з Канади) на зйомках програми "Lo Show Dei Record" в Мілані 18 квітня 2009 року.

Джанет Эстевес (із США) зібрала найбільшу колекцію предметів з Міккі Маусом – в ній 2760 різних речей – на момент 11 грудня

2008 року. Колекція збиралася з 1960 року.

Найбільша кількість трубочок, яку коли-небудь засовували в рот, – 400. Це зробив Симон Елмор з Німеччини, який протримав їх 10 секунд на зйомках шоу “Mark ‘n’ Simon Show” в Соллхубене, Баварія, 6 серпня 2009 року.

Найважчий лімузин – “Північний їздець” важить 22 933 кг. Його довжина складає 21,3 метрів, а висота 4,1 метра. Лімузин сконструював Майкл Мачадо і Памело Бартоломео (із США) в Каліфорнії. Він почав працювати над ним 3 вересня 2004 року.

Лабрадор по кличці Таббі Сандрі Гілмор з Великобританії за останні шість років допоміг здати в переробку близько 26 000 пластикових пляшок. Пес збирає пляшки під час щоденних прогулянок, пом’явши, і віддаючи їх господарці.

Найдовше волосся – 5627 см – належать китаянці Сі Ципинг. Їх виміряли 8 травня 2004 року. Вона відрощує волосся з 1973 року, коли їй було 13 років.